คุณสมบัติ/ลักษณะเอกสารวิชาการ

เพื่อประเมินเลื่อนระดับทางการพยาบาลและ Pitfall ที่พบบ่อยในการเขียนผลงานทางวิชาการ

ระดับชำนาญการพิเศษ (C8)

วงเดือน ฦๅชา

“ การดำเนินชีวิต โดยใช้วิชาการอย่างเดียวไม่เพียงพอ
ต้องอาศัยความรู้รอบตัวละหลักศีลธรรม
ผู้ที่มีความรู้ดีแต่ขาดความยั้งคิด
นำความรู้ไปใช้ในทางมิชอบ
ก็เท่ากับเป็นบุคคลที่เป็นภัยแก่สังคมของมนุษย์ ”

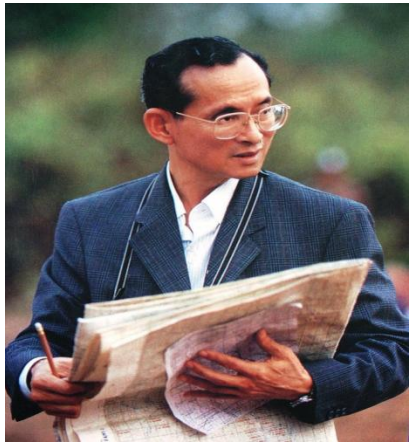

พระบรมราโชวาทในหลวงรัชกาลที่ 9 ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กันยายน 2504

ความสำคัญของการจัดทำผลงานวิชาการพยาบาล

- สาขาพยาบาลศาสตร์ ตำแหน่งประเภทวิชาการ

เป็นตำแหน่งอยู่ในสายงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสมารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ ในเชิงวิชาชีพหรือวิชาการ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะด้านประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ

การจัดทำผลงานวิชาการทางการพยาบาล ระดับชำนาญการพิเศษ

ลักษณะผลงานที่ส่งขอประเมิน

- เป็นผลงานวิชาการที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญสูงมาก ในด้านการพยาบาล ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาที่ ยากซับซ้อน
- เป็นผลงานที่มีคุณภาพ : ระดับดีมาก
- จำนวนผลงานอย่างน้อย 1 ชิ้น แต่ไม่เกิน 3 ชิ้น

ลักษณะผลงานที่ส่งขอประเมิน (ต่อ)

- ต้องไม่ใช่ผลงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของการลาศึกษาหรือฝึกอบรม
- ต้องไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น
- ต้องเป็นผลงานที่จัดทำขึ้นระหว่างดำรงตำแหน่งระดับที่ต่ำกว่าที่ขอประเมิน 1 ระดับ โดยไม่จำเป็นต้องมาจัดทำผลงานขึ้นใหม่ เพื่อใช้ในการประเมินโดยเฉพาะ เป็นผลงานที่สั่งสมมาในการปฏิบัติงานวิชาการเฉพาะทาง

ลักษณะผลงานที่ส่งขอประเมิน (ต่อ)

- กรณีที่มีผู้จัดทำหลายคนต้องแสดงให้เห็นว่าผู้ขอประเมินมีส่วนร่วมในการจัดทำหรือผลงานส่วนใด อย่างไร หรือเป็นสัดส่วนเท่าใด และมีคำรับรองจากผู้มีส่วนร่วมในผลงานซึ่งเมื่อรับรองแล้วจะเปลี่ยนแปลง แก้ไขไม่ได้
- หากพิสูจน์ได้ว่าผู้มีผลงานร่วมรายใดให้คำรับรองไม่ตรงตามความเป็นจริงโดยมีเจตนาช่วยเหลือผู้ขอรับการประเมิน ผู้ขอรับการประเมินอาจถูกลงโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี
- สาขาการพยาบาลศาสตร์ กำหนดให้ผู้ขอรับการประเมินต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำหรือผลิตผลงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และระบุส่วนที่เป็นผู้ดำเนินการ

ประเภทของผลงานที่ส่งขอประเมิน

- รายงานการศึกษาผู้ป่วยรายกรณี
- งานวิจัย
- บทความวิจัย
- บทความวิชาการ
- รายงานการประเมินผลโครงการ
- คู่มือการปฏิบัติงาน
- ผลงานการพัฒนา ตำรา หนังสือ
- สื่อและสิ่งประดิษฐ์ อื่นที่เทียบเท่าผลงานวิชาการ เช่น แถบบันทึกเสียง วีดีทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น

รายงานการศึกษาศูนย์วิจัยรายกรณี

- จะต้องจัดทำ 2 รายโดย

  → 2 รายโรคเดียวกันเปรียบเทียบ

  → 2 ราย 2 โรค

และต้องเป็นโรคที่มีความซับซ้อนต้องให้การพยาบาลยากมาก วิเคราะห์ให้เห็นบทบาทสำคัญของพยาบาล

ตัวอย่างการเขียนกรณีศึกษาแบบ 2 รายโรคเดียวกัน

บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5
• บทนำ • ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	• แนวคิดทฤษฎี • โรคที่ศึกษา	• กรณีศึกษาผู้ป่วยรายที่ 1 รายที่ 2	• วิเคราะห์กรณีศึกษาเปรียบเทียบให้เห็นบทบาทพยาบาล(ปัญหาที่พบและการพยาบาล)	• บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การเขียนผลงานวิจัย

- หัวข้อต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของตำแหน่งที่จะขอกำหนด เพื่อเชื่อมโยงกับเรื่องที่กำหนด
- ต้องขอวิจัยในคนและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ก่อนดำเนินการวิจัยโดยแสดงเอกสารการอนุมัติหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ
- หลักการเขียนถูกต้องตามกระบวนการวิจัย เนื้อหาสอดคล้องกันทั้งหมด ตั้งแต่ ปัญหา วัตถุประสงค์ คำจำกัดความ กรอบแนวคิด วรรณกรรม ระเบียบวิธีวิจัย (กลุ่มตัวอย่าง การคัดเข้าและคัดออก เครื่องมือและคุณภาพ ขั้นตอนการศึกษาและการรวบรวมข้อมูล) ผลการวิจัยและอภิปรายผล
- บรรณานุกรมต้องครบถ้วนและถูกต้อง
- ตรวจสอบความสมบูรณ์ทั้งหมด

บทความวิจัย

- เป็นบทความที่เป็นผลงานต่อเนื่อง สกัดงานวิจัยเป็นบทความประมวลสรุปกระบวนการวิจัยให้มีความกระชับและสั้นสำหรับนำเสนอในวารสาร สื่อสิ่งพิมพ์หรือที่ประชุมสัมมนาโดยการพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยต้องผ่านการตรวจสอบเนื้อหาสาระและรูปแบบการจัดพิมพ์ให้ได้เกณฑ์มาตรฐานของวารสารหรือคณะกรรมการประเมิน

- (ที่มา : รศ.ดร. วรางคณา จันทร์คง) จุลสารสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพออนไลน์ มหิดล ฉบับที่ 3 : ปี 2557

บทความวิชาการ

- บทความที่เป็นรูปแบบเขียนอีกประเภทหนึ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เนื้อหานำเสนอจากข้อเท็จจริงไม่ใช่แต่งหรือจินตนาการ บทความทางวิชาการ หมายถึง งานวิชาการซึ่งมีการวิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการโดยการสำรวจวรรณกรรมและวิเคราะห์อย่างมีระบบเพื่อสนับสนุนจนสามารถ สรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ โดยมีรูปแบบประกอบด้วย การเกริ่นนำ (นำความ) ที่แสดงเหตุผลหรือที่มีของประเด็นที่ต้องอธิบายหรือวิเคราะห์ กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์บทสรุป มีการอ้างอิงบรรณานุกรมที่ครบถ้วนสมบูรณ์

บทความวิชาการ (ต่อ)

- ลักษณะเฉพาะของบทความวิชาการ

1. ต้องเป็นเรื่องที่ผู้อ่านส่วนมากกำลังสนใจอยู่ในขณะนั้น อาจเป็นปัญหาที่กำลังอยากรู้ว่าจะดำเนินต่อไปอย่างไรหรือมีผลเช่นไร หรือเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับเหตุการณ์หรือเข้ายุคสมัย
2. ต้องมีสาระ แก่นสาร อ่านแล้วได้ความรู้หรือความคิดเพิ่มเติมไม่ใช่เรื่องเลื่อนลอย เหลวไหล ไร้สาระ
3. ต้องมีทัศนะ ข้อคิดเห็น ข้อวินิจฉัยของผู้เขียนแทรกอยู่ด้วย
4. มีวิธีการเขียนที่ชวนให้อ่าน ทำให้เพลิดเพลินและชวนคิด
5. เนื้อหาสาระและวิธีการเขียน เหมาะแก่ผู้อ่านที่มีการศึกษา ที่ใช้เฉพาะผู้อ่านที่มีการศึกษาเพราะผู้มีการศึกษาน้อยจะอ่านเฉพาะข่าวสดมากกว่าบทความ

องค์ประกอบของบทความวิชาการและบทความวิจัย

บทความวิชาการ	บทความวิจัย
ส่วนประกอบตอนต้น - ชื่อเรื่อง - ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน - บทคัดย่อหรือสาระสังเขป	ส่วนประกอบตอนต้น/ส่วนทำ - ชื่อเรื่อง - ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน - บทคัดย่อหรือสาระสังเขป (โดยเน้นเฉพาะประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญของผลการวิจัย)
ส่วนเนื้อหา ■ **ความนำ** เป็นการเขียนสาระความสำคัญและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะเขียน ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานเข้าสู่เนื้อความของบทความ ■ **เนื้อความ** จะเป็นการเขียนรายละเอียดของประเด็นความทีผู้เขียนได้วางโครงเรื่องไว้โดยหัวข้ออาจแตกต่างกันในบทความวิชาการแต่ละเรื่อง โดยผู้เขียนจะเขียนทั้งข้อเท็จจริง ข้อมูล ข้อค้นพบต่างๆ และแทรกความคิดเห็นของผู้เขียน ตลอดจนทัศนะในด้านต่างๆ ■ **บทสรุป** เป็นการสรุปสาระทางรายละเอียดในเนื้อหาหรือเสนอเป็นข้อสังเกต ข้อเสนอและต่อเนื้อหา การสรุปจะเป็นประเด็นสำคัญหรือประเด็นหลักทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของส่วนเนื้อหาที่เหมาะสม	ส่วนเนื้อหา ■ **ความนำ** เป็นการเขียนสาระความเป็นมาของปัญหาการวิจัย ■ **เนื้อความ** เป็นการเขียนส่วนประกอบของการวิจัยตามที่ได้ดำเนินวิจัย ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การวิจัย 2) สมมติฐานการวิจัย 3) การทบทวนวรรณกรรม 4) ระเบียบวินิจฉัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย ■ **บทสรุป** การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะโดยจะเขียนสรุปประเด็นหลักของการวิจัยรวมถึงอภิปรายผลการวิจัยตามหลักแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
ส่วนประกอบตอนท้าย - บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง	ส่วนประกอบตอนท้าย - บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง - กิตติกรรมประกาศ(ถ้ามี)

รายงานการประเมินผลโครงการ

- การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการที่มุ่งแสวงหาคำตอบว่า นโยบาย/แผนงาน/โครงการ บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด

  <u>จุดมุ่งหมาย</u>

  1. เพื่อสนับสนุนหรือยกเลิก
  2. เพื่อทราบความก้าวหน้าทางการปฏิบัติตามโครงการ
  3. เพื่อปรับปรุงงาน
  4. เพื่อศึกษาทางเลือก
  5. เพื่อขยายผล

รูปแบบการประเมินผลแบบ CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stuffubeam)

- <u>ประเด็นการประเมิน/การตัดสินใจ</u>

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เพื่อวางแผน
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) เพื่อกำหนดโครงสร้าง
3. การประเมินกระบวนการ (Procees Evaluation : P) เพื่อนำโครงการไปปรับปรุง
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เพื่อทบทวนโครงการ

มี 8 เกณฑ์ และ 18 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

คู่มือการปฏิบัติงาน

- ลักษณะของคู่มือปฏิบัติงานที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนางานข้าราชการ .2549: 24) กำหนดไว้ว่า

1. กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย
2. เป็นประโยชน์สำหรับการทำงานและการอบรม
3. เหมาะกับองค์กรและผู้ใช้งานในแต่ละกลุ่ม
4. มีความสนใจ น่าติดตาม
5. มีความเป็นปัจจุบัน ไม่ล้าสมัย
6. แสดงหน่วยงานที่จัดทำ วันที่เริ่มใช้ถือปฏิบัติ
7. มีตัวอย่างประกอบ

คุณสมบัติและทักษะของผู้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

1. ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

   1.1 มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงานเรื่องนั้นๆ

   1.2 เป็นคนช่างสังเกต

   1.3 เอาใจใส่รายละเอียดการปฏิบัติงาน

   1.4 รู้ทฤษฎี และความรู้พื้นฐานของการวิเคราะห์ของงาน

   1.5 รู้หลักการสื่อสารรูปแบบต่างๆ

   1.6 รู้เทคโนโลยีสมัยใหม่

คุณสมบัติและทักษะของผู้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (ต่อ)

2. ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 ทักษะการวิเคราะห์

2.2 ทักษะการสื่อสาร

2.3 ทักษะการออกแบบ

2.4 ทักษะการประเมินผล

องค์ประกอบในการประเมิน

1. คุณภาพของผลงาน

1.1 ถูกต้องทางเทคนิค วิธีการ ถูกหลักวิชาการหรือวิชาชีพทางการพยาบาล

1.2 วิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงตามรูปแบบเอกสารวิชาการ (การเขียนรายงาน)

1.3 บรรลุเป้าหมายที่กำหนดตามโครงการ แผนงาน และตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.4 ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือนำวิชาการนั้นๆ มาประยุกต์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน

1.5 ประหยัดเวลาและงบประมาณ

1.6 เป็นที่ยอมรับในวงการพยาบาลหรือทางการแพทย์หรือสาธารณสุข

องค์ประกอบในการประเมิน (ต่อ)

2. ความยุ่งยากของผลงาน : พิจารณาจากการใช้หลักวิชาชีพ/หลักวิชาการในการปฏิบัติงาน

2.1 เป็นผลงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และมีอิสระในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา

2.2 เป็นการริเริ่ม คิดค้น ประดิษฐ์ ปรับปรุง แก้ไข วิธีปฏิบัติหรือระบบงาน

องค์ประกอบในการประเมิน (ต่อ)

3. ประโยชน์ของผลงาน : พิจารณาถึง

3.1 ประโยชน์ต่อหน่วยงาน ราชการและประเทศชาติ

3.2 ประโยชน์ต่อความก้าวหน้าในงานวิชาชีพเพื่อนำไปเป็นรูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติ และใช้อ้างอิงได้

องค์ประกอบในการประเมิน (ต่อ)

4. การเผยแพร่ผลงาน

พิจารณาจากการตีพิมพ์ในวารสารระดับ รพท./รพศ. หรือการนำเสนอในการประชุมเสนอผลงานวิชาการโดยมีหลักฐานประกอบ

เอกสารอ้างอิง

- ที่มา : จากเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาผลงานวิชาการเพื่อเตรียมก้าวสู่พยาบาลวิชาชีพเชี่ยวชาญ ครั้งที่ 1” วันที่ 7-8 มิ.ย. 60 ณ โรงแรมมารวยการ์เด้น ถนนพหลโยธิน กทม.
- ตัวอย่าง : กรอบการเขียนกรณีศึกษาแบบโรคเดียวกัน 2 ราย คุณปิยนุช ประทีปทัศน์ ประธานชมรมผู้บริหารทางการพยาบาลแห่งประเทศไทย หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมพร เขตรอุดมศักดิ์